

Tractatus

probabilibus propositis/quid illoꝝ pro
babilibus habendū sit. **P**retactū est insup
de resolutiōe faciēda ad terminos iuris
diuini/ybi humana iura dissonare ad in
uicem vel cōtra caritatē viderent militare
Ita enī fieri necesse fuit pro sedatiōe scilicet
matis p concilij generalis conuocatiōem
sine papa recepto p omnes qui cōuenerāt
et per iudiciū cōcilij sup vtrosq; cōtendē
tium de papatu. Non obstantē lrali sono
decretorū/quod nec conciliū euocari po
test sine papa. nec papa potest a toto con
cilio iudicari. **S**ed hec hacten? prote
statōe subiuncta. q; nihil hic vel alibi te
merarie loqui propositū fuit. nihil cū cō
scientia vel detractōis vel inordiati fauo
ris. vel amaricati cordis. nihil deniq; in
fauore illicitoꝝ cōtractū vel cōtrahenti
um. p̄sertim vsurarie p̄auitatis. quā no
uimus tam diuino q̄ humano iure dam
natam.

Finit tractatus de cōtractibus.

Ancipit tractatus eiusdem de symonia.

Super materia symoniace la
bis in collatiōe bñficiorū p
papā resoluēdo materiā ad
radicē scripture sacre. qua di
missa pcurrere ramos opini
onū p̄ticularium sine caret. ponitur hec
vñica conclusio:

Symoniaca labes p̄tra ius diuinū
vel de symoniaca sp̄e suspectū est
in conferēte bñficiū ecclīasticū (etiā si sit
papa) extorq̄re vel extorq̄re a bñficiādo/p̄m
ptam pecuniā/sub titulo primorū fructu
um/ac ip̄e dire possessiōez et officiatōnem
suā q̄usq; soluerit illā pecuniā. Deduce
mus p̄clusionē hanc/p̄mo ex septē suppo
sitiōib; fundatis in iure diuino. **D**ebit
m̄debim? septē obiectōib;. **S**ubinde
septē p̄sideratiōes vel doctrinas adijciem?

Prima suppositio.
Opponit primo p̄ p̄batiōe/q; in
bñficio p̄sertim hñte curā aiarū
sunt hec duo scz officij et bñficiū. **B**enefi
ciū autē (sicut dici solet et v̄z est) dat pro
pter officij. **U**n̄ ad ius et obligatiōem offi
ciandi/p̄petit ius bñficiū recipiēdi. sicut
infra docebit/ex oi iure. **P**ropterea nō de
bet obligari q̄s ad officianđū / p̄ traditiōz

ordis sacri vel alias/nisi bñficiū. i. ius re
cipiēdi sustentatiōem vite siml' annectat

Secunda suppositio.
Opponit p̄terea / q; officij ecclē
siasticū q̄nq; sumit p̄ iure officij
andi. **U**n̄q; p̄ obligatiōe ad officianđum
Un̄q; v̄ro p̄ ipso actu officij. **E**st
autē h̄mōi act' sic descriptibilis q; est exer
citiū aliqđ imp̄sum ad vtilitatē alteri' v̄l
alioꝝ / p̄ p̄secutiōe felicitatis eterne. et dam
natiōis euitatiōe. **U**n̄ p̄ hanc v̄ltimā clau
sulā / differt officij ecclīasticū / ab officio
tpali vel ciuili. videlicet rōne finis. primi
seu p̄ncipalit' intenti / qm̄ finis primus
officij ciuilis / est felicitas seu tranq̄llitas
politica vite p̄ntis / officij aut ecclīasticū
h̄z finē altiorē / videlz salutē eternā aiarū.

Tertia suppositio.
Opponit insup q; hec tria / pure
sunt sp̄ualia / scilz ius ad offician
đū quod dat a supiore vocate vel eligente
q; nemo assumit sibi honozē fm̄ aplm̄ sz
q; vocat a deo sicut aaron. **S**ilr obliga
tio ad officianđū cōsurgit ex consensu su
scipiētis hoc ius vel honozē. **S**ilr actus
officiādi / sp̄ualis est rōe finis vel obiecti.
et vt frequēter rōe ipsiusmet obsequij. sicut
sunt baptizare. p̄dicare. ordinare. celebra
re missam absolueret et ita de reliquis.

Quarta suppositio
Opponit amplius / tanq; suffici
enter et expresse determinatur de
iure diuino p̄ christū et p̄ aposto
lum / q; ad officij ecclīasticū sic trifarie
sumptū / pro iure / pro obligatiōe. et pro
ipso opere / correspondet beneficiū trifa
rie proportionabiliter sumptū. scilz pro
iure. pro obligatiōe et pro ipso opere.
Unde beneficiū p̄ ipso iure sic potest de
scribi. q; est ius recipiēdi sustentatiōem
vite temporalis condēcentē / ratiōe sui spi
ritualis officij. **O**bligatio autē ad be
neficiū p̄standum / cōsurgit ex obli
gatiōe que est ad officianđū. **U**nde illi q;
pure sponte ministrant spiritualia / non
semper obligantur illis quibus fit hec mi
nistratio. quin habeant curatos vel pla
tos ad hoc ip̄z eis ministrādū obligatos.
alioq; duplici contritiōe vel onere p̄merē
tur. **L**etoz actus bñficiij / actū officij v̄l
exercitio correspondet. et hoc v̄tiq; de iure
diuino et inseparabili. sicut deducit ap̄lus
ex multiplici radice sumpta. nunc a lege

scripture. nunc a lege nature. Unde sic ait
vbi prius. Quis militat suis stipendijs
vniq̄: Quis plantat vineā et de fructu ei⁹
non edit? Quis pascit gregem et de lacte
gregis non māducatur? Nunquid fm homi-
nē hoc dico. an et lex hoc non dicit? Scri-
ptum est enī in lege moysi. Non alligabis
os bouis triturātis. Nunquid de bobus cu-
ra est deo? An propter nos hoc dicit? Nā
propter nos scripta sunt. quoniā debz in
spe q̄ arat arare. et qui triturat. in spe fru-
ctus percipiēdi. Si nos vobis spiritua-
lia seminam⁹. non magnū est si nos car-
nalia vestra metam⁹. Si alij potestatis ve-
stre p̄cipies sunt. quare nō potius nos?
Sed nō vsi sumus hac potestate. sed oīa
sustinem⁹. ne quod offendicū dem⁹ euā-
gelio xp̄i. Nescitis quoniam q̄ in sacratio
opant. que de sacratio sunt edūt. et qui al-
tario deseruiūt. cū altari p̄cipiāt. Ita do-
min⁹ ordinauit his q̄ euāgelij enūciant
de euāgelio viuere. Hec apostolus. imo
per apostolū dominus.

Quinta suppositio.
Opponit rursus q̄ in his q̄ sunt
simoniaca de iure diuino et nō so-
lum qz p̄hibita lege humana (vt ita loq̄-
mur more iuristarū) Papa potest p̄mitte-
re simoniā. qm̄ diuine legi subijcitur si-
cut alius et dū trāsgreditur illā. graui⁹ pec-
cat q̄nto maior habetur. Aōstat autē pro-
hibitū esse iure diuino vt illō qd̄ est vere
spirituale. queratur emi vel vēdi. sicut de
Dyēsi et Symone mago. scriptura sacra
palā tradit. Et sicut xp̄s ad discipulos lo-
quēs determinat. Gratis accepistis gratis
date. Math. x. Vbi in eodē capitulo det-
minauerat q̄ dicta sunt de iure bñficij re-
spectu officij dū ait. Dignus est oparius
cibo suo. Et Lu. x. d̄z mercede sua

Sexta suppositio
Opponitur vltim⁹ q̄ licet officio
papali. rōe iuris et obligatōnis et
operis spūalis. cōpetat bñficiū trifarie p̄-
portionabilr acceptū. nihilomin⁹ ip̄e pa-
pa nō p̄t q̄buscunq̄ modis voluerit. bñ-
ficiū illō exigere vel extorq̄re. sed iuxta le-
gē diuinā qd̄ iustū est iuste exētur. et ab
oī specie mala sicut iubz ap̄ls. semet absti-
neat.

Septima suppositio
Opponitur cōsequēter illō iuu-
stū esse. et tale quale nemo sibi fie-
ri vellet. q̄ de beneficio iure debito ip̄i pe-

tro. ipse det pecuniā prius q̄ beneficio
vtatur ne forte vsurarius sit. Sic autem
est in casu conclusiōis cui⁹ veritas ex his
suppositiōibz simul cōbinatis videtur eē
sufficiēter oñsa. Cui⁹ deductiōis applica-
tionē omittim⁹. que virtualit̄ et resolutiue
stat in hoc. q̄ ius suscipiēdi temporalia
quantūcunq̄ temporalia videātur. est pure
spirituale. ratione finis et obiecti. propte-
rea beneficiū ecclesiasticū. non magis pō-
test vendi q̄ officij cui necessario connē-
cum est. quale tamen officium. non esse
vendibile. nemo nescit.

Obiectiones

Prima obiectio
Ed opponitur ex radice multi-
plici. Primo quia sicut ex anti-
qua lege decime decimaz debe-
bantur summo sacerdote a leuitis. Num.
xviii. et Deutron. xvi. Sic non minus in
lege noua debetur hec decimatio vel suffi-
ciens recōpensatio faciēda. p̄ inferiores
ip̄i papē. Hec autē recōpensatio videtur
rationabilis q̄ fructus primi anni a quo
libz nouiter beneficiato persoluātur. qm̄
in hoc papa seruit ecclie. et ita propt̄ hoc
officiū in promouēdo homines sibi debe-
tur p̄ sustentatione concedēti status sui.
et ad hoc tam p̄sone q̄ beneficia possunt
onerari.

Secunda obiectio
Plus nō minus potest papa
recipere vel petere pecuniā a bñfi-
ciato etiam pus q̄ sit in possessio-
ne. q̄ canonici ecclesie cathedralis. q̄ ta-
men canonici. de consuetudine recipiūt.
tam pecunias numeratas. q̄ obligatōnē
ante possessionis adeptionem.

Tertia obiectio
Plus non min⁹ rationabilr.
imo rationabilr potest papa reci-
pere primas annatas beneficio-
rum. q̄ recipiunt vel prelati inferiores vel
ecclesie cathedrales vel alique religiones
quod tamē ita fieri frequent⁹ inuenitur.

Quarta obiectio
Plus beneficia multa tradū-
tur ad firmam seu pensionem an-
nuam vel in titulo. et recipitur q̄n-
doq̄ pars pensionis vel tota pensio. pri-
us q̄ sit de redditibz aliquid acceptum.

Quinta obiectio

Tractatus

Adplus. qz nō est pbabile q per tot tpa tolerasset ecclia in pmouētibz et promotis / talē exactōem pecuniāz / si fuisset symoniaca de iure diuino. qz nō solū q faciūt mala sed q cōsentunt facientibz fm aplm digni sunt morte

Sexta obiectio.

Adplus videt ex his / q horribilis cōfusio fuisset hacten^o in ecclia ppter defectū tituli seu iuris in bñficijs. et cōsequēter in defectu amministratōis sacramentoz ad ppos / ppter defectū vel suspensioē eccliaſtice p̄tatis in

Adplus / qualiter prouideret sic promotis papa vel altero promouente / symoniā committente.

Sequuntur respon
siones ad predictas obiectōnes.

Respondēdo talibz obiectis dicim^o primo q inferūt et cōcludūt aliq̄s veritates. **U**t q officio pape debeat bñficiū sufficiens et cōdecēs. Et q ab inferioribz sibi debet subsidiū. Et q illud subsidiū p̄t vel potuit / debitis circūstantijs obseruatis accipi sup fructibz inferiorum bñficioz vbi nō est aliter facta papē sufficiens prouisio. sicut prima ratio satis hoc concludit. tam ex iure diuino. q̄ naturali / presupposito diuino. Sed q fiat exactio vel extorsio sicut conclusio loquitur / ratio non cōcludit. **A**d scōdaz rōem

Deinde cū videtur oppositū concludi p secundā ratiōē de canonicis. Rūdet q lata est differētia: qm̄ tales pecunie nō erigūt a canonicis p beneficio vel officio. sed p cōibus oneribus supportādīs: in qbz canonicus ille p̄ticeps erit quo ad emolumentū p̄mune. sicut pro fabrica. pro pane. pro pueris de choro. p clientibz. pro capa et similibz. Non negam^o tamē quin apud aliq̄s / modus erigendi nō sit vsq̄quaqz purus et decens. licet non proprie symoniacus.

Ad tertiam ratiōē

Deinde tertia ratio cōcludit cōformiter ad primā. Deberet ergo similis eē cōformitas de nō erigendo fructus aī pceptioez eoz. sicut nec erigunt ab illis de quibus est argumentum.

Ad quartam ratiōē.

Deinde possumus de q̄rta ratiōē sicut de secūda dicere. et similit de sequentibus quo ad hoc q valde multa (proch dolor) fūnt facta sunt habitia malam speciē turpis questus. et in multis symoniacam prauitatē. sicut et alia vicia / regnare videmus passim apud homines. virtutes autē raro. p̄terea dicit lex antiqua. Non insequeris multitudinem ad faciendū malum. hec enī est argumentatio pessima. Multitudo facit hoc. igitur est licitum. quoniā oppositū cōsequētis frequēter et quasi semp stat cū antecedere

Ad quintā ratiōem.

Deinde respondet p hoc ad quintam. Addēdo q apō bonos cōscientiosos et eruditos / q̄s nō excecavit malicia vel supbievel adulatōnis vel auaricie. talis symoniaca pestis reprobatā est. p predicatōes et doctrinas. verbis et scriptis. et nouissime per hoc sacrum concilium scilicet Constan. iudiciali seueritate damnata fuit in capite.

Ad sextam ratiōē.

Deinde per p̄missa patet ad sextāz aliqualis responsio. Addēdo q aliqui et si nō omnes potuerūt habere verū titulū in suis beneficijs. et verū ordinē / sicut constat / et hoc ppter excusatōnes aliquas pbabiles apud aliquos tam p̄latos q̄ subditos. Subditos ei excusare potuit ignorātia iuris et facti. in qbz sup̄rem^o papa x̄ps suppleuit et supplet i tali b̄ defectū p̄latoz. stāte bona fide subditorū. **R**ursus p̄motos p symoniacā hanc exactōem / potuit fortassis excusare respectus redēptionis p̄prie veratōnis. quē ad modū dicit etiā in simili theologi. q vbi p̄sbit nollit baptisare puez positū in articulo mortis nisi pecunia p̄accepta. nec apparet ali^o potēs vel sciēs baptisare p̄ defectū aq̄ vel intrinctōis. parētes pueri dare p̄nt pecuniā. nō qdē intētiōe emēdi baptisā. s̄ redimēdi veratōz suā et puero prouidēdi. **N**eqz per hoc dicēdi sunt p̄sentire p̄ctō symonie b̄ curati. sic in materia de vsuris p̄t aliq̄s accipere ad vsurā licite i ca / sibi certis / q̄uis alteri nullo mō liceat dare. **U**n redēptio veratōis videt h̄re locū n̄ qdē i acq̄redo ius nouū ad officiū vel bñficiū h̄mōi sp̄iale / p̄f̄ti apō p̄ferētē s̄ iue n̄ h̄re locū dū tolli q̄ritē ip̄editū qd apponit nequis iure suo vel re sua pacifice

potiat vel vtatur. Sic fortassis excusabi-
les essent subditi respectu curatorum vel p-
latorum. dum compelluntur pecuniā an tra-
dere/ q̄s res spūales eis debite conferantur
sicut in exemplo priori de baptismo par-
uulorum. de sepulturis. de ministratiōe cor-
poris xpi. de absolutiōe sacramentali. de
collatione ordinū. matrimoniōz. et simi-
liū. Denicq̄ pro responsiōe ad septimā
rationē/ cōsideratio septuplex notabitur.
satis cōformiter ad premissa. Ad septi-
mam rationē. Prima consideratio.

Symoniaca labes sicut de p se non
est heresis. sic nō aufert a papa ne-
cessario suam potestātē. vel eccle-
siastice potestatis plenitudinē. immo nec
executionē. Prima pars ideo manife-
sta est. quia stat aliquē esse symoniacū et
sola deprauatiōe affectus per auariciam
remanente iudicio recto intellectus q̄ sic
agere peccatū est. Non est autē heresis si-
ne deprauatiōe intellectus per errorem/
in his q̄ recta fides tradit. Potest nihilominus
p̄sumptiōe iuris vel opis/ symo-
niacus omnis/ haberi in fide suspectus.

Pater altera pars/ quoniā positiuis le-
gibus suis/ non est papa subiectus/ vt ra-
les sunt. X autē symoniacus suspēdatur
ab omni exercitiō tanq̄s excommunicat⁹ ip-
so facto/ positiuū est. quod nō ligat papā
cum par in parē nō habeat impium. Cū
preterea sit hoc modo solutus legibus in-
telligi pure positiuis penalibus vt supra
ius hoc modo sumptū. Sic intelligen-
da est (put arbitro) distinctio dominoz
iuristarū. dum dicit aliquid esse symonia-
cum quia prohibitiū est in illo casu nō pos-
se papā cōmittere symoniā. plane nulla ē
proprie symonia nisi qz prohibita iure di-
uino. vbi scilz cōuenit cōtractus iste rerū
spiritualium pro re cōmensurabili numis-
mate. do si des. vel do vt des. Nihilomi-
nus apponit in aliquibz cōtractibz non
de se symoniacis pena symonie. vbi verū
est q̄ hoc ideo dicit symoniacū quia lege
humana prohibitiū. sicut aliq̄s puniūt tā-
q̄ hereticus p̄sumptiōe iuris positiui vel
operis qui veraciter est catholicus.

Secūda consideratio

Symoniaca labes in papa/ confe-
rendo prelaturā vel beneficium/
non tollit necessario ius ad bene-
ficiū/ neq̄ potestatis ecclesiastice suspen-

dit executōem. **H**ec consideratio sequi-
tur ex antecedenti. quoniā potest papa vel
le taliter promotū/ non incurrere senten-
tias iuris positiui. etiam vbi veram symo-
niam cōmitteret. consentiēdo symoniace
promotōni sue. quāuis apud deū nō eua-
deret omnē penam. **P**ater aliūde consi-
deratio iuxta ea que dicta sunt circa sextā
obiectōem de redemptiōe veratōnis. vel
etiam vbi bona fides simplex in promo-
to esset. ipm q̄ saluaret. **T**ertia conside-

Symoniaca labes/ periculosior est
etsi nō quo ad deū tamen quo ad
forum ecclesiasticū/ in promotis
per prelatos inferiores/ q̄s per papam
Doc perspicuū est in precedenti conside-
ratione. Attento q̄ omnis symoniacus
ipso iure excommunicatus est/ cum reliq̄s
penis. a quibus nō liberatur per ordina-
rium/ quemadmodū de papa tactū fuit.

Quarta consideratio.

Symoniaca labes/ quibus posset ex-
cusari vel non inueniri circa rece-
ptionē pecuniarū vel eorū q̄ sunt
numismate mēsurabilia (quemadmodū
sunt obsequia vel fauores et obligatorie
promissiones circa spiritualium admini-
stratiōem in litteris testimonialibus con-
ferendis/ similibus) Nihilominus expe-
dit in his omnibz vt obseruetur apostoli-
ca regula. Quātum fieri potest/ ab omni
specie mala abstinete vos. **P**osset de p-
ma parte deductō fieri per plurima. circa
diuersos ordines et status/ circa religio-
sos conuentus et seculares ecclesias/ circa
prelatos et officarios suos/ circa curatos
et eorum vicarios vel subditos. Fuit ita
q̄ plurima per tales huiusmodi que re-
ctam habere possunt intentionē/ licz mo-
dus faciendi scandalifer. vt quia videtur
fieri pactio de tēpalibus. vel negatō spiri-
tualium seu dilatio propter temporalia vel
ex aduerso fieri videt propter temporalia spiri-
tualium collatio exercitiū vel frequēratio vt
in missis dicēdis/ vt in horis lucrof non
alijs frequērandis. Laueat igitur hec multi-
plex mali spēs: p̄ boni spēm apposita q̄n-
tū fieri dab it. qz n̄ est nrm posse scādāl oī-
bz acceptis occurrere. **Q**uinta consideratio.

Symoniaca labes/ commodi⁹ cui-
tari potest/ per rectificatiōem in-
tentiōnis/ desiderando scilicet vel
ponit/ nequis iure suo vel re sua pacifice

Tractatus

accipiendo temporalia non ut sunt precium spiritualium vel cupiditatis nutrimentum sed necessarie sustentationis corporalis adiumentum. Sic itaque saluabitur illic non esse commutationem symoniaca. ubi tamen concurrat hoc. do si des. vel do ut des. quonia he dictiones conditionales et causales. si ut. propter. et similes. non notabunt causam principalem. sed consecutiuam. et minus principalem. seu motiuam vel adinuticulationem seu meritoriam ut ibi Inclinaui cor meum ad faciendas iustificationes tuas in eternum propter retributionem. Que utique retributio referebat ad deum propter prophetiam sicut finis sub fine. Ubi autem unum propter aliud (sicut dicit phs) utrobique unum.

¶ Sexta consideratio.

Symoniaca labes potest quo ad preterita suscipere prouisionem et medellam per hoc sacrum concilium. propter serenationem conscientiarum et animarum salutem taliter. quod aboleant edicto generali quilibet penes sententiam iuris positivi contra symoniacos edite cum habilitatibus ad beneficia iam obtenta. dando licentiam insuper pro preterito. ut quilibet possit eligere confessorum idoneum. qui eum super omnibus dubijs vel scrupulis in foro conscientie absoluat.

Videat fortissis hec prouisio nimis lata vel laxa iuxta seueritatem ecclesiastice discipline. sed habeat respectus ad immensitatem misericordie dei. et humanam fragilitatem. que mallet sepe salutem proprie quam beneficium vel statui renunciare et tolerabile apparebit ista prouisio. aut si de necessitate puniendi sunt aliqui nimis notorie scandalosissimi. nihilominus de salute communitatis atque plurimorum cogitetur.

¶ Consideratio septima.

Symoniaca labes poterit pro futuro preseruacionem habere // Logitur per hoc sacrum concilium ne passim et licenter ut hactenus introeat consuetudo leges debitas vel iam institutas renouando mutando vel interpretando circa collationem omnium spiritualium. tam a capite quam a membris. cum tali moderamine. quod neque fiat strictior prohibitio temporalium quam oportet in capite vel in membris. sicut factus esse pluries existimant in quibusdam. Neque rursus permittat talis ratio que vel veram symoniam vel scandalosam symonie speciem introducat. hec autem particulariter sit eorum

qui ad hoc particulariter commisi sunt. **¶** Alterum generale concilium in qua potestate possit leges huiusmodi prescribere presertim summo pontifici sine lesione plenitudinis sue potestatis. utilis est practicatio. de qua si annuerit deus. alias et alibi videbitur. concordando plenitudinem potestatis papalis cum ipsa plenitudine potestatis concilij.

¶ **A**d rationabili

Hem contra symoniam et symoniacos reformationem. offeruntur propositiones que sequuntur quarum declaratio tam scriptis iam editis quam viua voce poterit apparere.

¶ Prima propositio

His principaliter intentus recipiendi temporalia per ministratio nem spiritualium reddit hominem proprie symoniacum in foro conscientie et ad deum. et si hanc intentionem apertis ad extra monstrat indicijs. censendus est in ecclesiastico foro symoniacus. vel de symonia vehementer suspectus.

¶ Secunda propositio:

His principaliter intentus accipiendi temporalia pro administratione spiritualium tanquam ibi sit ad equatio vera precij ad precium. sicut est in commutatione temporalium ad inuicem. reddit hominem proprie symoniacum.

¶ Tertia propositio

His principaliter intentus ut prius reddit hominem proprie hereticum. si faciat hoc ex deprauato intellectu iudicio. quasi tale aliquid possit de facto aut deat de iure fieri. et hoc si perinacia committet. **¶** Quarta propositio.

Obligatus ministrare spiritualia sicut sunt sacramenta et beneficia ecclesiastica potest rationabiliter et licite habere respectum ad temporalem commodum. mercedem et premium. quauis minus principale et secundarium.

¶ Quinta propositio

Obligatus ministrare spiritualia. et ministrans ea. habet ius et potestatem recipiendi temporalia. absque hoc quod medicet ea. Et sub hac intentione (licet minus principali) potest vel potuit obligare se ad ministrandum spiritualia. et per mercedem vel stipendium vel cibum et sua sustentationem recipere temporalia. sicut exemplificari posset in omni statu ecclesiastico.

tam seculariū q̄ religioſoz. a maioribus ad infimos.

Sexta propositio
Obligat⁹ ministrare ſpūalia / z ministrans ea / ſub ſpe vel expectatōe vel intentōne / q̄ recipiat tēpalia p̄ ſuſtentatōne miniſtri et mercede vel cibo oparij / nō ideo cōuincit ſymoniac⁹. ſicut nec ille qui dat tēpalia ſub ſpe recipiendi ſpūalia. immo ſtaret q̄ peccaret non tradendo ea. ſicut in caſu / miniſtrans peccare poſſet abijciendo vel reprobando talia dona ſeu potius mercedem z ſtipēdia

Septima propositio.
Eccliaſticus miniſtrans ex debito ſue plarōis v̄l officiū / baptiſma cōfirmatōem. eucharistiā. cōſeſſionē. ordines. extremā v̄nctionē. ſepulturā. z ita de reliquis ſpūalib⁹. nō ideo cōuincit ſymoniacus / ſi añ vel poſt miniſtratōez / recipiat tēpalia ab illis quib⁹ miniſtrat ſpūalia.

Octava propositio.
Eccliaſticus officians et debito bñficio ſuo / ſicut frequētādo horas canonicas. vel exequas mortuoz / non ideo cōuincit ſymoniacus / ſi recipiat aut recipe intendat / diſtributōes tēpales aſſignatas illis q̄ talib⁹ aſſiſtūt officijs etiaz dum aliquñ ſub hac intentōe mercedis vadit ad aliquō officiū eccliaſticū alias p̄ tūc nō iturus. **Exēpli gratia** ſi cuiſlibet / etiā religioſo q̄ intereſſet magne miſſe in ecclia **Conſtañ.** quotidie diſtribueret vñ / **Roze / nus.** cōſtat q̄ multi intereſſent q̄ mō non interſunt. nec alias intereſſent. nec iō ſymoniaci eēt iudicādi.

Nona propositio.
Eccliaſticus platus aut ali⁹ cōſerēs bñficia eccliaſtica / nō ideo cōuincit ſymoniac⁹ / ſi recipiat a bñficiatis aliq̄ tēpalia.

Decima propositio
Etirpatio ſymonie / nō ita d̄z. p̄curari q̄ ducant hoies ī maiora p̄cula z ſcandala / p̄ nimā ſymonie reſtrictōz. vbi nō eſt v̄l p̄t nō eſſe ſymoniacus / ſi habeat intentōis vera directio. **Nec** ita / q̄ ecclie vel eccliaſticoz doratio / debita iure diuino / euacuet vel fraude / ſub ſ reformatōis prextū / velut a demonio meridiano.

Undecima propositio
Etirpatio ſymonie / primo faciēda eſt cordib⁹ hoim. oñdendo q̄ liter in corde vel intētiōe / ſymoniaca prauitas cōmittitur. et qualis debeat haberi cordis intētiō / dū in miniſtratōe ſpūaliū

fit vel expectat⁹ tēpaliū receptio.

Duodecima propositio:

Etirpatio ſymonie / ab ecclia ſctā dei / in capite z in mēbris / ſalubrius faciēda eſt / inducēdo hoies ad timorē dei. z ad custodiā mandatoz ſuoz. ſm legem euāgelicā. q̄ p̄ ſolā iuriū penaliū / cōſtitutiōem. quozū multiplicatiō forſitan magis eſſet reſtringēda / q̄ augēda. multa enī reputāt vel puniūt tanq̄ ſymoniaca / que ſymonie rōem p̄prie nō includunt z ita faciūt viā dñi artā magis q̄ oportet

Ponit⁹ ad declaratiōem p̄miſſoz p̄ nūc / alias poſita hec vnica diſtinctio. **Reſoluēdo materiā de ſymonia / poſſum⁹ inuenire diſtinctiōem q̄druplicē / de intuitu vel reſpectu cōmodi tēpaliſ pro ſpūali.** **P**oteſt ei intuit⁹ ferri ad tēpale cōmodū. **P**rimo tanq̄ ad precii rei ſpūalis. quaſi ſit adequatio valoris vni⁹ rei ad alterā / ſicut eſt in emproder venditōne ciuilib⁹. **P**ōt ſecūdo ferri intuit⁹ ad cōmodū tēpale tanq̄ ad motiuū p̄cipale dandi ſpūalia. vel ad finē vltimū in quo ſiſtit intuitus ſpūale cōferentis. **P**ōt tertio ferri intuitus cōmodi tēpali� / tanq̄ ad motiuū min⁹ p̄cipale vel ad finē ſubordinatū ſub vltimo fine. **P**ōt quarto ferri intuitus cōmodi tēpali� / tanq̄ ad rē debitā iure diuino p̄ ſuſtentatōne illi⁹ q̄ ſpūalia ſumminiſtrat. iuxta doctrinā xp̄i et apli.

Ex dignus eſt opari⁹ mercede ſua. **T**ūc ad p̄poſitū dicim⁹ p̄ reſpōſione ſuccinctaz ſolida q̄ prim⁹ intuitus et ſcōs / ſunt vere ſymoniaci. de iure diuino et hūano. **E**t ſi cōcurrat error intellectus / q̄ ſc̄z talia p̄nt fieri. ſicut in primo dicim⁹ vel q̄ licite fiant ſicut ponit⁹ in vtroq̄ modo. tunc incurritur herēſis proprie dicta et habendi ſunt ſymoniaci tales heretici. p̄prie dicti ſi ſint p̄tinaces. **D**icim⁹ conſequenter. q̄ ſi ferat⁹ intuitus tertio z quarto modis. ille pōt eſſe licitus. immo laudabilis z meritorius ac debitus. **H**oc tamē attēto q̄ obſeruet⁹ illō apli. **A**b om̄i ſpecie mala abſtinetē vos. **E**ſt q̄ adminiſtratio ſpūaliū / facta ſub altero tali intuitu / nō appareat fieri ex mō ſuo. intuitu primo v̄l ſecūdo. vt ſi nō exercent⁹ ſpūalia. ſi nō prius denſ tēpalia. aut ſi turpiter eriganſ. z cū ſcandalo. z auaricie nota. in quib⁹ caſib⁹ poſſent haberi ſuſpecti de ſymoniaca prauitate ſic agētes. z hoc p̄ſumptiōe iuris vel facti. z poſſent

¶

De sollicitudine

in hoc casu ipsi tanq̄ tales iudicialr̄ eno-
cari.

Opusculū eiusdeꝝ
de sollicitudine ecclesiasticor̄. ad fr̄es cele-
stinos/continēs. lxxviii. particulas.

Queritur respōsio super dubijs
sequentibꝝ/ vnde crebro solici-
tudines consciētiaz in ecclia-
sticis ⁊ religiosis oriunt̄.

Primū dubiū Si liceat ecclesiasticis
maxime religiosis/ dū conferuntur eis tpa-
lia/ se ⁊ successores suos obligare ad certa
⁊ determinata suffragia in missis v̄l alijs
officijs ecclesiasticis. sicut habet vsus cō-
munis? Solutio p̄ticula. xxiij. que p̄sup-
ponit alibi tractata de symonia.

Secundū dubiū Si liceat omitte-
re tales obligatōnes sine reatu pcti mor-
talis. presertim quando videtur grauior̄
res q̄ oportet ex euentu vel aliunde? So-
lutio p̄ticula. xxiij. et a. xxiij. vsqꝫ. xxxij.

Tertiū dubiū Si melius eet q̄ con-
feretes tpaalia starēt in sola generalitate p̄
suffragijs h̄ndis. ⁊ si ad hoc ⁊ quō monē-
di sunt? Solutio p̄ticula. xxvij. et. xxvij.

Quartū dubiū Si in casu secūdi
dubij necessaria sit ⁊ secura dispensatō su-
prioris prelati vel pape vel ordinarij? So-
lutio p̄ticula. xxvij. vsqꝫ. xxxij.

Quintū dubiū Si liceat ecclesiasti-
cis bene ⁊ sufficienter fundatis recipe no-
uas obligatōnes cum augmento seruitij
Solutio p̄ticula. xxxij.

Sextū dubiū Si liceat sine augm̄-
to seruitij/ ita q̄ non plures dicatur mis-
se vel obitus. ⁊c. q̄uis hoc intendāt tem-
paliū collatores? Solutio p̄ticula. xliij.

Septimū dubiū Si liceat admittē-
re super fratres iam fundatos/ alios qui
habeāt speciales cellas ⁊ obligatōnes ad
suos istitores alias q̄ reliqꝫ fratres? So-
lutio cum. viij. ix. x. et. xij. dubijs p̄ticula.
xxxij. xxxv. xxxvi.

Octauū dubiū Si liceat se obliga-
re q̄ omnis fructus spiritualis in missis/
⁊ alijs que obligatus dicet/ cedat in vtili-
tatem tempalia conferētis?

Nonū dubiū Sistantū p̄sunt suffra-
gia dū sūt pro pluribꝝ quātū si fierent p̄
vno vel paucis. ⁊ presertim illi qui facit?

Decimū dubiū Si debēs vñā mis-
saz possit alios adiungere sine defraudatōe

illi? qui missam pecijt aut instituit?

Undecimū dubiū Si necesse sit sp̄
pro specialibus fundatoribꝝ oratōnes fa-
cere speciales. maxime dum hoc institue-
rint licet non specificando modū ⁊ quis
modus tenebit? Solutio p̄ticula. xxxij.
cum quinqꝫ sequentibus.

Duodecimū dubiū Si liceat pro
loco solenniōri in sepulturis vel pro alijs
pompis exequiarū/ pacisci verbo vel intē-
tione/ de maiori tempaliū collatōe?

Tredecimū dubiū Si discrete faci-
unt obligantes se ad suffragia p̄ alijs/ qñ
inde min⁹ valent vt videt̄ p̄ seip̄s. ⁊ nō est
p̄patio t̄p̄alis ⁊ modi ad sp̄uale. Solutio
hui⁹ ⁊. xxiij. p̄ticula. xlv. cū tribꝝ seq̄ntibus

Decimū quartū dubiū Si caute fa-
ciunt religiosi/ qui leuiter admittūt ad p̄-
ticipatōez omniū b̄nficioꝝ per illos qui
benefaciūt eis vel qui petunt?

Decimū quintū dubiū Si obligat⁹
ad orōes vocales/ sit absolutus ab obliga-
tōe/ dū eas dicit sine attentōe vel deuorō-
ne vel affectōe aut sollicitudine? nā attentio
est quedā sollicitudo. Solutio istius ⁊ se-
quentis p̄ticula. lv. vsqꝫ ad finem.

Decimū sextū dubiū Si sufficit ge-
neralis intentio qua vult ecclesiastic⁹ vel
religiosus orare speciali⁹ pro benefactori
b⁹ q̄ pro alijs. super qua specialitate q̄nti-
ficanda se refert ad deum/ qui pōderator
est meritorum?

Prima particula

Nolite solliciti esse. **Matth. vi.**
Luc. xij. Iubet hoc sup̄m⁹
abbas noster **Ihs x̄ps** i cu-
ius sp̄u salubrit̄ instituti cla-
mamus **Abba pater.** **Conso-**
nat ap̄ls eius magn⁹ prior in religioe xp̄i
ana dicēs **Corinthijs** in p̄sona oim **Do-**
loynos sine sollicitudine esse. **Sz** mor sub
intulit vtilē ⁊ necessariā de sollicitudine di-
stinctōem. ne vel sibi ip̄i vel alijs cōsortibꝝ
suis/ cōtrari⁹ videret̄. quorū sermo frequē-
ter ad sollicitudinē ⁊ tra desidē inertia/ et
hortat̄. **Ait enī** Qui sine vxore est/ sollicit⁹
est que dñi sunt. quō placeat deo. qui aut̄
cum vxore est/ sollicitus est que mūdi sunt

Secūda parti.

Ecce habem⁹ sollicitudinē ⁊ sollici-
tudinem. **Una** est dei/ altera mūdi. **Una**